

Formativno spremljanje pri pouku slovenščine ob primeru opisa države

Polonca TRATAR BOŽIČ

Osnovna šola Bršljin

polonca.tratarbozic@brsljin.si

Izvleček

Prispevek v prvem delu prikaže model in teoretično opredelitev formativnega spremljanja (v nadaljevanju FS). Predstavljen je petstopenjski model FS, ki ga je razvila M. Peršolja.

Predstavljeni model vključuje ugotavljanje predznanja, pojasnjevanja namenov učenja z načrtovanjem učnih ciljev ter oblikovanja kriterijev uspeha, načrtovanje strategij za uspešno in učinkovito doseganje učnih ciljev, zbiranje dokazov o doseganju učnih ciljev ter (samo)evalvacijo uspešnosti učenja in znanja učencev. V ospredju so kriteriji uspeha, ki omogočajo sporočanje kakovostne povratne informacije z namenom izboljšati strategije učenja in kakovosti znanja. V prispevku je prikazan primer obravnave opisa države po načelih FS pri slovenščini v 7. r. Uporabljeni so bili vsi elementi FS.

Ključne besede: formativno spremljanje, slovenščina, opis države

Formative Assessment in Slovenian Language Lessons: A Case Study on Country Description

In the first section, the article presents the model and theoretical definition of formative assessment. The paper presents the five-stage formative assessment model developed by Mateja Peršolja. The presented model includes determining prior knowledge, explaining the purposes of learning by planning learning objectives and creating criteria for success, planning strategies for successful and efficient achievement of learning objectives, gathering evidence of the achievement of learning objectives, and (self) evaluation of students' learning performance and knowledge. The success criteria that

enable communication of quality feedback with the aim of improving learning strategies and the quality of knowledge are at the forefront.

This is followed by an example of description of country according to the principles of formative assessment as part of Slovenian language lessons in the 7th grade. All elements of formative assessment were used.

Keywords: formative assessment, Slovenian language lessons, description of country

1 Uvod

Družba in gospodarstvo doživljata spremembe. Poklici, ki jih bodo današnji devetošolci opravljali, še ne obstajajo. Kompetence 21. stoletja (poglobljeno razumevanje, elastičnost in zmožnost vzpostavljanja kreativnih povezav, sposobnost vodenja skupin) zahtevajo od mladih, da bodo poglobljeno razumeli kompleksne koncepte, bodo medijsko pismeni in znali uporabljati napredne informacijske tehnologije. Poleg tega pa naj bi imeli razvite spretnosti za timsko delo ter socialne in komunikacijske veščine. (Dumont in Istance 2013: 24).

Pojavi se vprašanje, ali tradicionalni način poučevanja še zadošča potrebam mladostnika 21. stoletja. Raziskave dokazujejo, da je pri posodabljanju učnih okolij treba izhajati iz značilnosti mladih. Ti so v večini uporabniki sodobne digitalne tehnologije in so povezani v različnih medmrežjih. Uspešne šole moramo slediti tem značilnostim. To pa v procesu poučevanja pomeni lastno (učiteljevo) akcijsko raziskovanje celotnega pedagoškega procesa in posledično spremenjeno didaktiko poučevanja, ki temelji na sodobnem poimenovanju vloge učencev in vloge učitelja¹ v procesu pridobivanja znanja in poučevanja. Med učinkovitimi didaktičnimi pristopi izstopa model formativnega spremljanja.

2 Formativno spremljanje

Formativno spremljanje (FS) pouka je tisti didaktični pristop pri poučevanju, ki kakovostno prispeva k razvijanju kompetenc za 21.

1 Moške in ženske slovnične oblike enakovredno veljajo za oba spola, tj. učitelj in učiteljica, učenec in učenka.

stoletje. Poučevanje po načelih FS učence navaja na prevzemanje odgovornosti za lastno učenje, omogoča spremljanje dosežkov učenja glede na cilje pouka, sporočanje povratne informacije učencem z namenom boljšega doseganja učnih ciljev in hkrati razvija strategije učenja. Učenci so med učnim procesom aktivni, hkrati pa poučevanje zahteva tudi umik učitelja, ki tako prevzame vlogo načrtovalca in usmerjevalca učenja in ne vloge prenašalca znanja.

N. Komljanc (2004) FS opredeli kot pedagoški dialog za soglasno skupno učiteljevo in učenčevo spremljanje, kontroliranje in usmerjanje razvoja učenja posameznika, da bi izboljšali učni učinek v procesu učenja in da bi bila sodba o vrednosti naučenega ob koncu učenja čim korektnjša. Black (2010) FS znanja opredeli kot eno najpomembnejših aktivnosti učenca in učitelja za vzpostavljanje vezi in premagovanje vrzeli med procesoma učenja in poučevanja. S tem omogočamo kakovostnejši pouk in boljši uspeh učencev. Učitelje navaja na strategije za izboljšanje poučevanja, upoštevajoč različne vidike učenja. Pri tem imata glavno vlogo dajanje povratnih informacij ter navajanje učencev na samovrednotenje učenja in znanja. Pomembno vlogo ima tudi vrstniško vrednotenje. Učence tako navajamo na večjo odgovornost za lastno učenje in znanje ter na večjo učinkovitost.

FS in vrednotenje znanja je proces, ki vključuje ugotavljanje predznanja, pojasnjevanje namenov učenja z načrtovanjem osebnih učnih ciljev glede na skupne cilje ter analizo vpliva kriterijev uspeha, ki izhajajo iz učnih ciljev, za načrtovanje strategij za uspešno in učinkovito doseganje učnih ciljev, za zbiranje dokazov o doseganju učnih ciljev ter za (samo)evalvacijo uspešnosti učenja in znanja učencev (Brodnik, 2017).

2.1 Petstopenjski model FS

M. Peršolja (2019) je razvila petstopenjski model FS, ki vključuje diagnostiko predznanja, postavljanje ciljev, načrtovanje poti do cilja, aktivne oblike učenja in zbiranje dokazov o znanju, oblikovanje meril in (samo)vrednotenje dosežkov.

Diagnostika predznanja

Namenjena je ugotavljanju predznanja učencev. Cilj je, da učitelj ugotovi, kje začetni obravnavo snovi. Z diagnostiko predznanja odkrivamo učence, ki imajo šibko predznanje o določeni temi, in učence, ki temo že dobro poznajo. To nam omogoča diferenciacijo in individualizacijo v nadaljevanju učnega procesa. Pri diagnostiki predznanja si pomagamo z vprašanji: *Kaj o temi vem/znam? Kaj me o temi še zanima? Kaj bi še rad/-a izvedel/-a?* Učenec dobi vpogled v učno vsebino, ki se jo bo učil, kar poveča motivacijo in zanimanje.

Postavljanje ciljev

Cilje učenja načrtujemo na začetku leta, na začetku učnega sklopa, poglavja ali projekta. Učenec pa si na podlagi diagnostike postavi svoje cilje, ki so zapisani v jeziku učencev in za katere ni nujno, da so takšni kot v učnem načrtu.

Načrtovanje poti do cilja

Proces učenja načrtujemo s pomočjo naslednjih vprašanj: *Kako bomo prišli do zelenega cilja/znanja? Kako se najlažje učim? Kako se želim učiti? S kom se želim učiti? Kaj potrebujem pri učenju?* Pred tem pa je treba učenje osmisliti. Namene učenja postavimo pred sklopom obravnave neke teme.

Aktivne oblike učenja in zbiranje dokazov o znanju

Tu ni več pomembna vsebina, temveč proces. Vprašamo se *kako* in ne več *kaj*. Pouk mora potekati tako, da so učenci aktivni in delajo več kot učitelj. Uporabljamo lahko različne učne oblike, npr. skupinsko delo, delo v paru, sodelovalno učenje, tudi individualno učenje. Po raziskavah je učenje učinkovitejše, če učenci drug drugemu predstavljajo vir učenja in znanja. Pri aktivni obliki dela učencev je pomembno, da sproti nastajajo dokazi o znanju. Pomagamo si z vprašanji: *Kako bi mi pokazal/-a, kaj znaš? Katere dokaze o znanju boš predložil/-a? Kako bomo spremljali znanje/napredek?* Učence vključimo tudi v proces načrtovanja zbiranja dokazov o znanju.

Oblikovanje meril in (samo)vrednotenje dosežkov

Merila uspešnosti (kriteriji uspešnosti) učencu omogočajo vpogled v naučeno, v to, kar učitelj zahteva, in mu olajšajo učenje. Oblikujemo jih skupaj z učenci. Pri oblikovanju meril uspeha smo pozorni na standarde znanja in taksonomijo. Ta merila lahko predstavimo učencem, vendar v njihovem jeziku, tako, da jih razumejo. Ob napisanih merilih učenci sami spremljajo svoj napredek in ovrednotijo, kaj že znajo, česa še ne, si izdelajo načrt za izboljšanje znanja. Pri samovrednotenju si pomagajo z vprašanji: *Kaj znam? Kaj mi še ne gre in si želim izboljšati? Kako bom izboljšal/-a znanje? Do kdaj se bom naučil/-a? Kdo mi bo pomagal? Kaj bom spremenil/-a, da bom uspešnejši/-a?*

2.2 Povratna informacija

Bistvo formativnega spremljanja je povratna informacija, ki predstavlja vsako informacijo učencu o njegovem delu z namenom izboljšati učenje in znanje. Povratno informacijo učencu navadno sporoča učitelj ali vrstnik (vrstniško vrednotenje), lahko pa tudi sam sebi v obliki samovrednotenja (Brodnik, 2014). Pomembno je, kakšna je povratna informacija in kako jo izrazimo. Opisati mora čim več vidikov kakovosti dosežka oz. znanja in biti podana čim prej. Povratna informacija mora biti jasna, zato mora opisati, kaj je dobro pri dosežku oz. znanju, kako dobro je izkazano znanje, kaj še ne ustreza dogovorjenim kriterijem (pričakovanim dosežkom/rezultatom) in kaj natančno je treba še izboljšati (glede na kriterije) ter kako (npr. načrtovanje učinkovitih strategij učenja/bralnih učnih strategij).

Sporočamo jo po metodi sendvič in ne vključuje presojanja. Najprej izpostavimo pozitivne vidike izkazanega znanja, nato pa analiziramo pomanjkljivosti brez oštevanja ali omenjanja osebnostnih značilnosti učenca. Učencu je treba opisati, kaj konkretno je počel/naredil/izdelal; kaj naj spremeni/izboljša/preoblikuje in katere pozitivne spremembe bodo nastale, če bo upošteval predloge/priporočila/želje/morda zahteve.

FS znanja v razredu prepoznamo po tem, da so učenci samostojni, aktivni (delajo, razmišljajo, sprašujejo), ne le pasivni poslušalci; da v razredu delajo več kot učitelj; da se zavedajo ciljev, znajo

presoditi, kaj znajo in česa ne, ter razvijajo strategije samopomoči; da je vodenje procesa učenja prepuščeno učencu, kar pa ne pomeni, da se vsega nauči sam (da ni učiteljeve frontalne razlage ali dela na tablo); da imajo učenci stalno možnost izkazati znanje in napredek (zbiranje dokazov o znanju); da učitelj in učenci uporabljajo povratno informacijo o znanju in napredku.

3 Primer obravnave učne vsebine – opis države pri slovenščini po načelih FS

3.1 FS v učnem načrtu

Elemente FS zasledimo tudi v učnem načrtu (UN) za slovenščino. UN za slovenščino (*Program osnovna šola, 2019*) predvideva vključevanje učencev v načrtovanje dela, učitelju priporoča, da v dogovoru z učenci avtonomno izbira hitrost obravnave ciljev in vsebin pa tudi metode in oblike dela glede na potrebe, zmožnosti in pričakovanja svojih učencev. Dokument priporoča, da naj učenci postopoma usvajajo tudi merila za vrednotenje ter jih upoštevajo pri vrednotenju svojih in tujih besedil. Predvideva številne aktivnosti za nastanek dokazov o učenju, učitelj jih mora skupaj z učenci le osmisliti in organizirati. Učitelja zavezuje tudi k učinkoviti povratni informaciji o učenčevem znanju. Med operativnimi cilji na več mestih priporoča, da naj učenci vrednotijo svoje delo, zaznavajo svoje napake, jih odpravljajo in (po potrebi z učiteljevo pomočjo) načrtujejo, kako bi izboljšali svoje znanje in učenje.

3.2 Obravnava sklopa Opis države

V nadaljevanju je predstavljen primer obravnave opisa države v 7. r. po modelu FS (Tabela1).

Tabela 1: Primer obravnave opisa države v 7. r. po modelu FS

Predmet in razred: slovenščina, 7. r.	Učni sklop: Opis države	Trajanje: 6 šolskih ur
Izbrani temeljni gradnik bralne pismenosti: odziv na besedilo in tvorjenje besedila		
Drugi podporni gradniki: besedišče, razumevanje besedil		
Operativni cilji UN (tudi procesni)	Nameni učenja za učence	Kriteriji uspešnosti
Učenci se učijo: • brati neumetnostno besedilo določene vrste (opis države); • po branju besedila strukturirano povzemati temo, podtemo, bistvene podatke in logična razmerja med njimi (izdelajo miselni vzorec) ter obnoviti besedilo; • predstaviti zgradbene in jezikovne značilnosti opisa države; • tvoriti opis države; • vrednotiti izdelke sošolcev; • navajati vire. Učenci znajo: • prepoznati in naštetih značilnosti opisa države; • tvoriti poljuben opis države.	Učenci: • spoznajo značilnosti besedilne vrste (opis države); • tvorijo opis poljubne države; • iz različnih virov pridobijo podatke in jih ustrezno uporabijo pri tvorjenju besedila; • vrednotijo ustreznost besedil sošolcev in utemeljijo pomanjkljivosti besedil.	Uspešen/-a sem, ko: • bom naštel/-a značilnosti besedilne vrste (opis države); • bom iz različnih virov izluščil/-a podatke in zapisal/-a miselni vzorec o poljubni državi; • ko bom napisal/-a opis poljubne države; • ko bom podal/-a povratno informacijo sošolcu o njegovem opisu države.
Dejavnosti za doseganje ciljev		
1. ura		
Uvodna motivacija		
Vsak učenec si zamisli eno državo in o njej v zvezek zapiše tri trditve (kot uganka). Posamezniki preberejo svoje trditve. Ostali učenci ugibajo, katero državo je imel učenec v mislih.		
Diagnosticiranje predznanja		
Učenci prejmejo gradivo (priloga 1).		
Učenci v paru v zvezek zapišeta podatke, s katerimi bi prijatelj iz Avstralije predstavila neko državo, npr. Slovenijo (prvo navodilo v gradivu, priloga 1).		
Učitelj vodi pogovor o zapisanem, podatke, ki ji navaja posamezna dvojica, zapisuje na tablo.		
Namen učenja		
Učitelj vodi pogovor in skupaj z učenci oblikuje namene učenja: spoznali bodo, kako je zgrajen opis države, kaj je značilno za to besedilno vrsto, in tvorili opis poljubne države. Učenci namene učenja zapišejo v zvezek.		

2. ura

Procesno učenje

Učenci pripravijo gradivo (priloga 1) in sledijo 3. točki (Branje in razčlenjevanje opisa države v DZ).

Učitelj učencem predlaga bralno strategijo: branje, izpis neznanih besed, razlaga neznanih besed sošolcu, izpis ključnih besed ob vsakem odstavku.

Učitelj vodi poročanje o rešitvah in pogovor o tem, ali so navajali podobne podatke za predstavitev države prijatelju, kot so jih našli v besedilu o Finski.

3. ura

Kriteriji uspešnosti

Učenci preberejo zapis o besedilni vrsti v DZ in podčrtajo bistvene podatke. S pomočjo tega zapisa oblikujejo kriterije uspešnosti za tvorjenje opisa države. Zapišejo jih v gradivo (priloga 1, 2. naloga).

Učitelj vodi poročanje o zapisanih kriterijih uspešnosti, učenci jih po potrebi dopolnijo.

Učenci si izberejo poljubno evropsko državo (pri geografiji spoznavajo Evropo in bodo znanje lahko medpredmetno povezali in dopolnili) in do prihodnjic prinesejo 3 poljubne vire (vsaj 1 vir mora biti knjižni) o izbrani državi.

4., 5. ura (blok ura)

Učenci predstavijo svoje vire za izbrano državo. V učilnici je pripravljenih še nekaj knjig za učence, ki nimajo virov. Ti si jih izberejo.

Učenci v gradivo (priloga 1, naloga 4) zapišejo svoje vire, ki so jih prinesli s sabo.

6. ura

Medvrstniška povratna informacija in povratna informacija učitelja

Učenci si zamenjajo zvezke z opisi držav, berejo opise držav sošolcev in pišejo povratno informacijo sošolcu v gradivo (priloga 1, naloga 6).

Besedilo na podlagi vrstniške povratne informacije izboljšajo in dajo v pregled učiteljici. Ta zapiše povratno informacijo v gradivo ali v zvezek.

Samoevalvacija

Učenci napišejo samooceno dela v gradivo (priloga 1, naloga 7).

Obravnavo učne vsebine smo medpredmetno povezali z geografijo. Učenci so po navodilih v gradivu in po povratni informaciji učiteljice pripravili predstavitev države s prosojnicami in predstavili državo pri geografiji.

Evalvacija učnega sklopa je pokazala, da so bili učenci zelo aktivni, motivirani za delo, odgovorno so pristopili k reševanju vseh nalog, bili so tudi kritični prijatelji sošolcem in drug drugemu vir učenja, kar je omogočil umik učitelja iz učnega procesa. Ta je delo le usmerjal in le po potrebi pomagal posameznikom. Poleg tega so učenci izrazili zadovoljstvo, saj so bili ves čas aktivni, delali so v manjših skupinah in v parih.

4 Zaključek

FS ne prinaša sprememb le v miselnost in pristop učitelja ter posledično v samouravnavanje učencev, pač pa v šolo vnaša drugačen način poučevanja in učenja. Z vpeljevanjem FS v pouk učenci v razredu postanejo učeča se skupnost, v kateri se drug od drugega učijo, tako učenci kot tudi učitelj.

Moja izkušnja poučevanja po načelih FS je zelo pozitivna. Rezultati spremenjenega načina poučevanja in odnosa do učencev se kažejo v povečani motivaciji za delo, medsebojnem sodelovanju, povečani aktivnosti učencev med poukom, v tem, da so učenci drug drugemu vir učenja, postanejo bolj kritični, iskreni, vedo, kaj je pomembno, in znajo načrtovati odpravljanje pomanjkljivosti, krepijo svoja šibka področja, njihovo pridobljeno znanje pa je trajnejše in bolj poglobljeno.

Formativno spremljanje je tudi odgovor na vprašanja, ki sta posebej aktualni zadnja leta: Kako do večje vključenosti vseh učencev? Kako do njihove večje zavzetosti za učenje, boljše discipline in pro-socialne naravnosti? Tako, da učence tudi zares vključujemo in spodbujamo k sodelovanju (Rutar Ilc, 2017).

5 Literatura

- Black, P. (2010). Vrednost povratne informacije v formativnem spremljanju in težave pri njenem uvajanju v dialog. *Didaktika ocenjevanja znanja. Zbornik 3. mednarodnega posveta marca 2009 v Celju* (str. 94–95). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo,
- Brodnik, V. (2014). Sprotno (formativno) spremljanje znanja pri pouku zgodovine. *Vzgoja in izobraževanje*, 5–6, 32–42.
- Brodnik, V. (2017). Formativno spremljanje in vrednotenje znanja in učenja zgodovine. *Zgodovina v šoli*, 25(1), 17–29.
- Brodnik, V. Formativno spremljanje in vrednotenje znanja in učenja. Zavod RS za šolstvo. Dostopno prek: <https://jazon.splet.arnes.si/formativno-spremljanje-in-vrednotenje-znanja-in-ucenja/> (22. 2. 2022).
- Dumont, H. in Istance, D. (2013). *O naravi učenja, uporaba raziskav za navdih prakse*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

- Komljanc, N. (2004). *Vrednost povratne informacije v procesu ocenjevanja*. Doktorska disertacija. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Pečjak, S. in Gradišar, A. (2015). *Bralne učne strategije*. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Peršolja, M. (2019). *Formativno spremljanje znanja v praksi. Priročnik za učitelje*. Domžale: Mateja Peršolja, s. p.
- Rutar Ilc, Z. (2014). Formativno spremljanje ali pogled v »črno škaflo«. *Vzgoja in izobraževanje*, 45(5–6).
- Rutar Ilc, Z. (2017). Formativno spremljanje naj bo zgodba celotne šole! *Vzgoja in izobraževanje*, 48(5–6).
- Wiliam, D. (2013). Vloga formativnega vrednotenja v učinkovitih učnih okoljih. *O naravi učenja* (str. 123–197). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

Priloga 1: Učni list²

OPIS DRŽAVE (DELO Z VIRI): 7. razred

1 ISKANJE PREDZNANJA O OPISU DRŽAVE

Navedi 10 podatkov, ki jih mora - po tvojem mnenju - vsebovati vsak opis države. Po razgovoru s sošolci in učiteljico dodaj še podatke, ki jih še nisi navedel/-la.

2 OBLIKOVANJE KRITERIJEV ZA OPIS DRŽAVE

Sodeluj v pogovoru z učiteljico in sošolci o tem, kakšen je dober opis države.

Pri tvorjenju opisa poljubne države bom uspešen, KO BOM...	(ustrezno) DA	(pomanjkljivo) DELNO	(neustrezno) NE
besedilo dal naslov (ime države)			

3 BRANJE IN RAZČLENJEVANJE OPISA DRŽAVE V DELOVNEM ZVEZKU

Preberi opis države v DZ1 z naslovom Finska na straneh 34–35 in reši naloge od 1 do 13.

Skupaj z ostalimi učenci sodeluj pri poročanju o rešitvah, morebitne napake ustrezno popravi.

4 RAZMISLEKO DELU Z VIRI

Navedi 5 različnih virov, iz katerih bi sam/-a črpal/-a podatke za opis države. Med navedenimi viri podčrtaj tiste, ki so za sestavo opisa države bolj primerni. Navedi 2 razloga, zakaj so podčrtani viri bolj primerni od ostalih virov.

Kako pravilno navajamo knjižne in spletne vire (oz. katere podatke o viru moramo sploh navesti)?

AVTOR: NASLOV VIRA, KRAJ IZZIDA: ZALOŽBA IN LETO IZZIDA.

Vogel, Čuden, Košak: Slovensščina 7, samostojni delovni zvezek v 7. razredu OŠ, Ljubljana: Mladinska knjiga 2018.

5 TVORJENJE OPISA DRŽAVE

- Izberi si poljubno evropsko državo, nato pa najdi 3 različne pisne vire, ki vsebujejo podatke za opis te države. Prednost imajo seveda knjige, kot pomožni vir pa lahko uporabiš tudi splet.
- V izbranih virih si preberi vse, kar piše o tej državi. Izpiši vse bistvene podatke (v obliki miselnega vzorca ali po alinejah).
- Miselni vzorec pretvori v BESEDILO (podatke smiselno razvrsti – začni z lego države, končaj z znanimi osebam). Besedilo seveda razdeli na smiselne odstavke. V besedilu odpravi morebitne jezikovne in slogovne napake, pri čemer naj ti pomaga sošolec oz. sošolka. Besedilo napiši v zvezek.
- Ustrezno navedi vse vire, ki si jih uporabil/-a pri sestavi svojega besedila.

2 Učni list je objavljen v enaki obliki, kot je bil uporabljen pri učnih urah.

6 POV RATNA INFORMACIJA UČITELJICE in SOŠOLCA ter IZBOLJŠEVANJE BESEDILA

Pokaži svoj opis države enemu od sošolcev in učiteljici, ki naj ti napišeta vsak svojo povratno informacijo. Na podlagi njenih pripomb besedilo izboljšaj ter ga doma pretipkaj na računalnik (velikost črk 12, navajanje virov)

POV RATNA INFORMACIJA SOŠOLCA OZ. SOŠOLKE:

A large empty rectangular box with a blue border, intended for the student to write their response to the peer review.

POV RATNA INFORMACIJA UČITELJICE:

A large empty rectangular box with a blue border, intended for the teacher to write their response to the student's work.

7 SAMOOCENA LASTNEGA DELA

Razmisli in napiši, v čem si bil pri opisovanju države uspešen in v čem potrebuješ še nekaj vaje. Pomagaj si s kriteriji za sestavo besedila, ki smo jih skupaj oblikovali. Razmisli tudi o svojem delu z viri. Pomagaj si z vprašanji.

Zapiši, katere in koliko različnih virov si uporabil/-a (zakaj) ter ali so bili v njih vsi potrebni podatki.

Presodi verodostojnost tvojih virov (na podlagi avtorja, kraja, letnice objave, vrste vira – knjižni, spletni, ustni ...). Ali si svojim izbranim virom povsem zaupal/-a? Zakaj?

Navedi vsaj en primer, ko so se podatki o državi v različnih virih razlikovali. Skušaj zapisati, zakaj je bilo tako.

Ali je bil v tvojih virih tudi kak napačen podatek? Pojasni, zakaj je po tvojem mnenju prišlo do napake.

Zapiši, kateri vir se je izkazal za najbolj uporabnega. Skušaj zapisati, zakaj je bilo tako.

Povej, kako boš v bodoče izbiral/-a in uporabljal/-a vire.

A large empty rectangular box with a green border, intended for the student to write their self-evaluation and reflections.